

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. д-р Цветан Кулевски

за дисертационен труд на тема:

ДИГИТАЛНИ ТЕХНОЛОГИИ И ПОЛИТИЧЕСКИ ЕЛИТ

за придобиване на образователната и научна степен „доктор” в научна област

3. Социални, стопански и правни науки,

професионално направление 3.3. Политически науки,

научна специалност „Политология”

от Мирослав Кирилов Терзийски

Научен ръководител: доц. д-р Петя Пачкова

Представеният дисертационен труд е с общ обем от 257 страници, разпределени в увод, три основни глави, заключение и приложения. В рамките на разработката са приложени 9 таблици и 11 диаграми. Използваната литература се състои от 262 източника, като 210 от заглавията са на латиница и 52 на кирилица.

Докторантът е избрал интересна и актуална тема на своя дисертационен труд. Според него развитието на дигиталните технологии и дигиталното предприемачество има големи и решаващи последици в социален, политически, икономически и философски смисъл. Това поражда сложни етични въпроси, особено сред елитите. От тях се изисква придобиване на висока култура на използване на дигиталните технологии.

Авторът застъпва идеята, че иновативността и информацията са основни ценности. Те са своеобразен мост между хората и технологиите, който способства от информацията да се извлича знание, насочено към развитието на всяка отделна личност и на цялото общество.

Ролята на политическия елит, според Мирослав Терзийски, е изключително важна за развитието и оптимизирането на дигиталните технологии. Това би била сигурна гаранция за недопускане на негативни влияния и злоупотреба с власт. Обект на неговия дисертационен труд са дигиталните технологии като феномен на съвременното общество и поведението на политическия елит в различни страни. Предмет на изследване е отношението и измененията в позициите на представителите на политическия елит към прилагането на дигитални технологии в протичането и регулирането на значими за съвременното общество процеси и събития.

Основната хипотеза, върху която гради своето изследване докторантът е, че политическия елит осъзнава ролята на дигиталните технологии, развива уменията си в използването им за постигане на политическите си цели и за управление на обществото. Основната цел на автора е да проучи и установи ролята на дигиталните технологии през погледа на политическия елит, чрез неговото реално политическо поведение.

Докторантът си поставя задача да проучи механизмите, интензивността и умението за използване на дигитални технологии от политическия елит; да осъществи контент-аналитично изследване на дигиталното присъствие на представители на българския политически елит; да формулира препоръки и изводи за оптимизиране на използването на дигиталните технологии от политическия елит в полза на общественото развитие.

В първата основна част от дисертационния труд авторът ни запознава с политическия елит като елемент на единния управляващ елит. Добра подборка и систематизация е направена относно изясняването и дефинирането на понятието „политически елит”. Този въпрос е от първостепенна важност, тъй като във всяко общество „политическият елит” взема ключови решения. Той планира, организира и осъществява контрол върху тяхното изпълнение.

В съвременния свят, пише докторантът, все по-важни стават познанията и уменията на представителите на елита за използване на дигиталните технологии, както като източник на информация, така и като средство за управление. Навлизането на дигиталните технологии в ежедневието на гражданите променя политическите партии. А те са основните субекти, които свързват управляваните и управляващите.

Докторантът прави извод, че дигиталните технологии водят до изменения в основния институционален субект на модерната политика – политическите партии. А те, от своя страна, се нуждаят най-вече от комуникация и информация. Ето защо, твърди авторът, много аспекти на политиката са свързани с дигиталните технологии и интернет. Животът на политическия елит днес се усложнява значително и поради възможностите, които придобива „неелита” за получаване на повече информация чрез използване на дигитални технологии.

Във втората основна глава на дисертационния труд авторът анализира дигиталните технологии в контекста на днешния ден. Дефинирани са редица основни категории и понятия, свързани с дигиталните технологии. В теоретичен аспект докторантът прави паралел на понятията „дигитален” и „дигитална технология”. Направено е обобщението, че „дигиталната ера” е ерата на днешния дигитален свят, който обхваща всички аспекти на живота, които се ръководят от прилагането на дигиталните технологии.

Авторът си служи и борави с понятието „дигитален политик”. Това е т.нар. „модерен политик”, който използва активно дигитални технологии в стремежа си да бъде успешен. По тази причина, третата основна глава на дисертационния труд е

посветена на дигиталните технологии като предизвикателство пред политическия елит днес. Тук са анализирани динамичните процеси, в които ролята на дигиталните технологии е съществена.

Вниманието на автора е концентрирано върху „дигиталното разделение”. Това е своеобразната „пропаст”, която се образува между тези, които имат достъп до дигиталните технологии, и онези – които нямат.

В заключителната глава от изследването докторантът се позовава на примери като бежанската криза, както и на дигиталното поведение при провеждане на кандидат-президентски кампании у нас и по света. Тук се забелязва известна преплетеност, размитост и мозаечност в изложението на докторанта, което на места дори излиза извън акцента на основните му задачи и е пречка за един по-цялостен и задълбочен анализ за подкрепа на основната цел и хипотеза, декларирани в началото на разработката му.

При изследването и анализа на взаимоотношенията между политическия елит и дигиталните технологии, докторантът е очертал и един друг проблем: доколко и как политическият елит използва и може да контролира функционирането на тези технологии, тяхното влияние върху обществения живот и доколко подпомага усъвършенстването им. Авторът сочи, че в много страни политическият елит се опитва да контролира използването на социалните мрежи, на информацията и внушенията.

От направеното изследване е видно, че голяма част от политическия елит има нагласата и желанието за оптимизиране на дигиталните технологии. Дигиталното пространство носи нови проблеми и предизвикателства с голяма потенциална сила на въздействие.

Контент-анализът е много задълбочен. Представянето на резултатите е онагледено с таблици и диаграми, които визуализират аналитичните изводи на автора.

Научните приноси са добре открити и кореспондират с целта и задачите на докторската теза на автора.

Публикациите по темата са достатъчни и дават представа за заниманията на докторанта по време на обучението му.

ОБЩ ИЗВОД: Представеният дисертационен труд е добре структуриран и представлява завършено научно съчинение по темата на доктората. Изложението е написано на ясен и достъпен език. Отделните твърдения на автора са прецизно аргументирани и подкрепени както с теоретични постановки, така и с изследователски материал. Всичко това ми дава основание *убедено* да дам **положително становище** за качествата на дисертационния труд на *Мирослав Терзийски*. Заявявам, че по време на публичната защита *ще гласувам* за присъждането на образователната и научна степен „доктор” със „ЗА”.

10.09.2018 год.

Автор: доц. д-р Цветан Кулевски